

HARRY QUELCH

Keskiviikkona syyskuun 17 pnä (vanhaa lukua syyskuun 4 pnä) kuoli Lontoossa toveri Harry Quelch, Englannin sosialidemokraattien johtaja. Englantilaisten sosialidemokraattien järjestö perustettiin vuonna 1884 ja sen nimeksi tuli „Sosialidemokraattinen liitto”. Vuodesta 1909 lähtien sitä alettiin nimittää „Sosialidemokraattiseksi puolueeksi” ja vuodesta 1911, sen jälkeen kun siihen yhtyi eräitä erillisinä olleita sosialistisia ryhmiä, — „Britannian sosialistiseksi puolueeksi”.

Harry Quelch oli Englannin sosialidemokratian tarmokkaimpia ja uskollisimpia työntekijöitä. Hän ei ollut ainoastaan sosialidemokraattisen järjestön, puoluejärjestön, vaan myös työväenluokan ammatillisen järjestön toimihenkilö. Kirjaltajain ammattiliiton Lontoon osasto valitsi hänet monet kerrat puheenjohtajakseen. Hän toimi myöskin ammattiliittojen „Ammattien neuvoston” („Trades Council”) Lontoon toimiston puheenjohtajana.

Quelch oli Englannin sosialidemokraattien pää-äänenkannattajan — „Oikeus” („Justice”)⁸⁹ viikkolehden sekä puolueen kuukausijulkaisun „Sosialidemokraatin” toimittaja.

Hän oli mitä läheisimmin mukana kaikessa Englannin sosialidemokratian toiminnassa esiintyen alinomaa puhujana puoluetilaisuuksissa ja kansankokouksissa. Quelch edusti monet kerrat Englannin sosialidemokratiaa kansainvälisissä kongresseissa ja Kansainvälisessä sosialistisessa toimistossa. Muuten sanottakoon, että Stuttgartin kansainvälisessä sosialistikongressissa Quelch joutui vainotuksi Württembergin hallituksen taholta, joka *karkotti* Quelchin Stuttgartista (ilman oikeuden päätöstä, poliisilaitoksen

määräyksestä, ulkomaalaisena) sen vuoksi, että Quelch oli kansankokouksessa nimittänyt Haagin konferenssia „a thief's supper” (kirjaimellisesti: varkaiden kokous). Seuraavana päivänä Quelchin karkotuksen jälkeen kongressin istunnon alkaessa englantilaiset edustajat jättivät tyhjäksi tuolin, jolla Quelch oli istunut, ja ripustivat tuolin selkämykseen plakaatin, johon oli kirjoitettu: „tässä istui Harry Quelch, jonka Würtembergin hallitus eilen karkotti”.

Eteläsaksalaiset kehuskelevat usein vihaavansa preussilaisia ja näiden virkavaltaisuutta, byrokratismia, poliisikomentoa, mutta he itse toimivat pahimpien preussilaisten tavalla, silloin kun asia koskee sosialistiproletaaria.

Englannin sosialidemokratia, jonka johtaja Quelch oli, on joutunut toimimaan tavattoman omalaatuisissa historiallisissa olosuhteissa. Englannin porvariston (joka jo XVII vuosisadalla teki lopun rajattomasta monarkiasta melko demokraattisella tavalla) onnistui kehittyneimmässä kapitalismin ja poliittisen vapauden maassa *hajottaa* XIX vuosisadalla Englannin työväenliike. XIX vuosisadan puolivälissä Englannilla oli miltei täydellinen monopoli asema maailman markkinoilla. Monopoli aseman ansiosta Englannin pääoman voitot olivat uskomattoman suuret: näistä voitoista voitiin antaa muruja työväen aristokratialle, koulutetuille tehdastyöläisille.

Tämä työväen aristokratia, joka nautti silloin siedettävää palkkaa, sulkeutui ahtaisiin, omia etupyyteitään ajaviin ammattikuntaliittoihin erottautuen proletariaatin suurista joukoista ja asettuen politiikassa liberaalisen porvariston puolelle. Eikä nähtävästi vielääkään eturivin työläisten joukossa ole missään muualla koko maailmassa niin paljon liberaaleja kuin on Englannissa.

Mutta XIX vuosisadan viimeisellä neljänneksellä alkoi tilanne muuttua. Amerikka, Saksa y.m. ovat murtaneet Englannin monopoli aseman. Ahtaan, poroporvarillisen ammattikuntalaisuuden ja liberalismien taloudellinen pohja englantilaisten työläisten keskuudessa on hävitetty. Sosialismi nostaa jälleen päätään Englannissa, valtaa jalansijaa joukkojen keskuudessa ja kasvaa hillittömällä voimalla sosialismin liepeillä häärivän englantilaisen sivistyneistön vimmatusta opportunistista *huolimatta*.

Quelch oli eturiveissä niiden joukossa, jotka taistelivat järkähtämättömästi ja vakaumuksellisesti opportunistia ja

liberaalista työväenpolitiikkaa vastaan Englannin työväenliikkeessä. Tosin joukoista eristyneisyys antoi englantilaisille sosialidemokraateille toisinaan vissin lahkokuntalaisen luonteen. Englannin sosialidemokratian johtaja ja perustaja Hyndman luisui jopa shovinismiin saakka. Mutta sosialidemokraattinen puolue antoi hänelle vastaiskun, ja koko Englannissa *ainoastaan* brittiläiset sosialidemokraatit ovat vuosikymmenien ajan harjoittaneet järjestelmällistä propagandaa ja agitaatiota marxilaisessa hengessä. Se on Quelchin ja hänen tovereittensa mitä suurin historiallinen ansio. Marxilaisen Quelchin toiminnan hedelmät tulevat täydellä voimalla näkyviin Englannin työväenliikkeessä lähivuosina.

Lopuksi ei voida olla mainitsematta siitä myötätunnosta, jota Quelch aina osoitti venäläisiä sosialidemokraatteja kohtaan, ja siitä avusta, jota hän heille antoi. 11 vuotta sitten piti venäläinen sosialidemokraattinen sanomalehti painaa Lontoossa. Quelchin johtamat Englannin sosialidemokraatit antoivat perin auliisti kirjapainonsa siihen tarkoitukseen. Itsensä Quelchin täytyi sitä varten „tehdä tilaa”: toimittajan huoneen asemesta hänelle laipioitiin kirjapainossa ohuella lautaseinällä pieni nurkkaus. Tähän nurkkaukseen mahtui vain tuoli ja aivan pieni kirjoituspöytä, jonka yllä oli kirjahylly. Kun näiden rivien kirjoittaja kävi Quelchin luona tuossa „toimittajan työhuoneessa”, ei siinä ollut enää sijaa toiselle tuolille...

„Pravda Truda” № 1,
syyskuun 11 pnä 1913
„Nash Putj” № 16,
syyskuun 12 pnä 1913
Allekirjoitus: V. I.

Julkaistaan „Pravda Truda” lehden
tekstin mukaan